

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 85 din 22.02.2023

Dosar nr.: 656/2021

Petiția nr.: 6033/11.08.2021

Petent:

Reclamată: Unitatea Administrativ Teritorială Dej județ Cluj

Obiect: refuz acces gratuit la Bazinul Didactic din Municipiul Dej pentru persoană cu dizabilități

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. **Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului:**

2. **Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate:**

Unitatea Administrativ Teritorială Dej județ Cluj

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin.4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 6033/30.08.2021 și 6440/30.08.2021, a citat părțile.

4. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

5. Petentul, persoană cu dizabilitate motorie, încadrat în grad handicap accentuat permanent, care nu necesită însoțitor, aspect atestat de recomandarea medicală emisă de medicul specialist ortoped, sesizează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării faptul că partea reclamată nu-i permite accesul gratuit în Bazinul Didactic din Municipiul Dej, aflat în administrarea primăriei. Petentul menționează că medicul specialist ortoped i-a recomandat înotul pentru revenirea tonusului muscular și mobilitatea articulațiilor.

6. Petentul mai precizează că, în urma primirii din partea reclamatei a răspunsului negativ, a solicitat o audiență la Primar, în cadrul căreia au fost prezenți și reprezentanții Departamentului Juridic. Răspunsul primarului a fost negativ, susținând că nu poate acorda acces liber, accesul făcându-se în baza unui abonament lunar. Departamentul Juridic i-a recomandat petentului să conteste respectiva Hotărâre a Consiliului Local în instanță.

Sușinerile reclamatului

7. Reclamatul, în notele scrise depuse la dosar, înregistrate sub nr. 6033/30.09.2021, susține că Bazinul didactic de înot nu are statut de bază de tratament, neavând personal medico-sanitar corespunzător, nefiind acreditat în condițiile legii și adecvat pentru acordarea asistenței medicale balneare și de recuperare, astfel încât nu va putea elibera un permis de liberă intrare la Bazinul didactic de înot de pe strada Nicolae Titulescu.

8. Mai mult decât atât, conform Hotărârii Consiliului Local Dej nr. 152 din 12.12.2019 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a bazinului de înot didactic din Municipiul Dej și a unor măsuri de administrare a acestuia, în anexa 1 sunt prezentate condițiile de acces și persoanele care pot să intre în incinta Bazinului Didactic.

9. Astfel, reclamatul precizează că, din lecturarea regulamentului, se poate observa că persoanelor cu dizabilități nu le este interzis accesul în incinta bazinului de înot, ci doar trebuie să își asume pe propria răspundere și pe baza unor documente medicale faptul că sunt apte pentru înot. Tarifele de intrare sunt prevăzute în anexa 2 la HCL Dej nr. 152/12.12.2021, document în care se poate observa că, având în vedere caracteristicile de funcționare ale Bazinului Didactic, între orele 8-15, este gratuită intrarea pentru elevii unităților de învățământ din Municipiul Dej și pentru activitățile desfășurate de Clubul Copiilor Dej.

IV. Cadrul legal aplicabil

Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 16

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.”

Art. 50 - Protecția persoanelor cu handicap

„Persoanele cu handicap se bucură de protecție specială. Statul asigură realizarea unei politici naționale de egalitate a șanselor, de prevenire și de tratament ale handicapului, în vederea participării efective a persoanelor cu handicap în viața comunității, respectând drepturile și îndatoririle ce revin părinților și tutorilor.”

O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

Art. 2 (1) *„Orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*

Art. 10 *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o*

anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin refuzarea acordării serviciilor publice administrative și juridice;
h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități”

Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

Art. 21

(1) Autoritățile competente ale administrației publice au obligația să faciliteze accesul persoanelor cu handicap la valorile culturii, la obiectivele de patrimoniu, turistice, sportive și de petrecere a timpului liber.

(2) În vederea asigurării accesului persoanelor cu handicap la cultură, sport și turism, autoritățile administrației publice au obligația să ia următoarele măsuri specifice:

a) să sprijine participarea persoanelor cu handicap și a familiilor acestora la manifestări culturale, sportive și turistice;

b) să organizeze, în colaborare sau parteneriat cu persoane juridice, publice ori private, manifestări și activități culturale, sportive, de petrecere a timpului liber;

c) să asigure condiții pentru practicarea sportului de către persoanele cu handicap;

d) să sprijine activitatea organizațiilor sportive ale persoanelor cu handicap.

(3) Copilul cu handicap, precum și persoana care îl însoțește beneficiază de gratuitate la bilete de intrare la spectacole, muzee, manifestări artistice și sportive.

(4) Adulții cu handicap beneficiază de bilete de intrare la spectacole, muzee, manifestări artistice și sportive, astfel:

a) adultul cu handicap grav sau accentuat, precum și persoana care îl însoțește beneficiază de gratuitate;

b) adultul cu handicap mediu și ușor beneficiază de bilete de intrare în aceleași condiții ca pentru elevi și studenți.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

Articolul 14-Interzicerea discriminării

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limba, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Analiza în prezenta cauză

10. Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.¹

11. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:

- **la situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- **la situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu

¹ Decizia nr. 349/2001, M.Of. nr. 240/2002

excluse, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat² în această situație.

12. Suntem în prezența unei posibile discriminări directe:

- ✓ o persoană este tratată în mod nefavorabil;
- ✓ prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;
- ✓ iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

13. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții:³

- ✓ existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- ✓ existența unui criteriu de discriminare;
- ✓ existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- ✓ tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;
- ✓ existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

14. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1, deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit pe baza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

15. Prin urmare, Colegiul Director reține că, pentru ca o faptă să fie calificată drept faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

- a) Existența unui tratament diferențiat aplicat în situații analoge sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile.
- b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare.
- c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

16. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță trebuie să fie corelat cu apartenența lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, respectiv art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis.

17. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Ori, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai în baza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă,

² Decizia nr. 312/2001, M.Of. nr. 99/2002, Decizia nr. 82/2002, M.Of. nr. 261/2002

³ Art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, modificată și republicată.

boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petentă constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

18. Pe fond, în strânsă legătură cu obiectul petiției și incidența acestuia la prevederile O.G. nr. 137/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G. 137/2000.

19. Astfel, Colegiul director a fost chemat să analizeze dacă petentul, persoană încadrată în grad de handicap accentuat permanent, care nu necesită însoțitor, aspect atestat de recomandarea medicală emisă de medicul specialist ortoped, este discriminat prin refuzul accesului gratuit la Bazinul Didactic din Municipiul Dej, aflat în administrarea primăriei. Petentul menționează că medicul specialist ortoped i-a recomandat înotul pentru revenirea tonusului muscular și mobilitatea articulațiilor.

20. Colegiul director reține din punctul de vedere al reclamatului că, pentru elevii unităților de învățământ din Municipiul Dej și pentru activitățile desfășurate de Clubul Copiilor Dej, intrarea este gratuită între orele 8-15.

21. Astfel, față de aceste aspecte, Colegiul director constată că reclamatul nu respectă prevederile art. 21 (c) lit. c din Legea 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, care urmărește asigurarea condițiilor pentru practicarea sportului de către persoanele cu handicap, petentul, fiind o persoană cu certificat de încadrare în grad handicap accentuat și nu beneficiază de acces gratuit la Bazinul Didactic din Municipiul București.

22. În contextul în care pentru elevi s-a creat o facilitate de acces gratuit la bazin, în scopul încurajării practicării sportului, Colegiul constată că și pentru persoanele încadrate în grad de handicap se puteau acorda aceste facilități, chiar limitate la un interval orar.

23. Astfel, raportat la prevederile O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și la prevederile Legii 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, Colegiul director, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți, constată că fapta sesizată reprezintă discriminare și aplică reclamatului sancțiunea avertismentului, cu 6 voturi „pentru” și 2 voturi pentru aplicarea sancțiunii cu amendă contravențională. Totodată, Colegiul director recomandă părții reclamate să includă și persoanele cu dizabilități la accesul gratuit în bazin, eventual în cadrul unui interval orar, așa cum a dispus și pentru elevi. Pentru remedierea situației, Colegiul director a stabilit o perioadă de 3 luni de monitorizare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Faptele sesizate reprezintă discriminare conform 2(1) coroborat cu 10 lit.h din O.G. 137/2000 și cu art 21 alin 2 lit a și c, alin 4 lit a Legea 448/2006
2. Sancționarea părții reclamate cu avertisment, potrivit art. 5 alin. (2) și art. 7 alin. (3) din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
3. Recomandă părții reclamate să includă și persoanele cu dizabilități la accesul gratuit în incinta Bazinului;
4. O copie se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: -

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

(mandat încetat cf. decizie C.C.R. nr. 41/2023, M.O. 227/20.03.2023)

SULIMAN SECYL – Membru

(mandat încetat cf. decizie C.C.R. nr. 41/2023, M.O. 227/20.03.2023)

Redactată și motivată: HG/AB

Data redactării: 18.04.2023

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.